

Szakmai beszámoló

A Közgyűjtemények Kollégiuma nyílt pályázata könyvtárak részére a kultúra terjesztésében vállalt feladataik támogatására.

Pályázati cél: Helyismereti vonatkozású és tematikus gyűjtemények tömeges digitalizálására és internetes közzétételére című, NKA Közgyűjtemények Kollégiuma 3532/199. altéma kódszámú pályázathoz.

A tatabányai **József Attila Megyei és Városi Könyvtár** - digitalizálási stratégiai tervével összhangban - pályázatot nyújtott be az NKA 3532/199. sz. pályázatra.

Helyismereti különgyűjteményünk pótolhatatlan értékei között szerepelnek a megyei napilapok, amelynek az 1952-2005. közötti időszakban megjelent 54 évfolyamából 220 kötetet, vagyis 648 hónap anyagát sikerült digitalizáltatni a fenti pályázati támogatás segítségével. Ennek tartalma tükrözi megyénk történelmét: gazdasági, társadalmi, kulturális, művészeti stb. vonatkozásban.

A sajtócikkek részletes elemzése eddig kiaknázatlan, ám fontos ismeretekkel gyarapíthatja a fenti történeti metszetekről, tényekről, összefüggésekről való tudásunkat, helytörténet-írásunkat. Új kutatási irányokat is kijelölhet a szocialista kori sajtó társadalmi-politikai kontextusában.

Könyvtárunk e nagy horderejű munka elvégzésével az **Arcanum Adatbázis Kft**-t bízta meg, amely cég fő feladata a 24 Óra és jogelődeinek digitalizálása és a Hungaricana portálon történő közzététele volt.

A digitalizálás folyamata a következőképpen valósult meg:

1. lépés: a kötetek lapra szedése,
2. lépés: a dokumentumokból 300 dpi felbontású, 24 bit színmélységű, true color módban készült és 80%-os tömörítettségű JPG képek megalkotása,
3. lépés: OCR technológiával digitális szöveg előállítása Abby Fine Reader 12 program segítségével,
4. lépés: kétrétegű PDF fájlok készítése (kép és szöveg is) tartalomjegyzékkel és könyvészeti adatokkal ellátva,
5. lépés: a digitális tartalmak - teljes szövegű kereséssel - adatbázisba építése és a Hungaricana portálon történő publikálása.

Az Arcanum Adatbázis Kft. által készített kiváló keresőrendszer jóvoltából az adatbázis több szempontú visszakereshetősége révén felbecsülhetetlen értékű információkkal szolgál lehetséges felhasználói számára.

A közel 120.000 oldal feldolgozása 1.200 munkaóra ráfordítást vett igénybe.

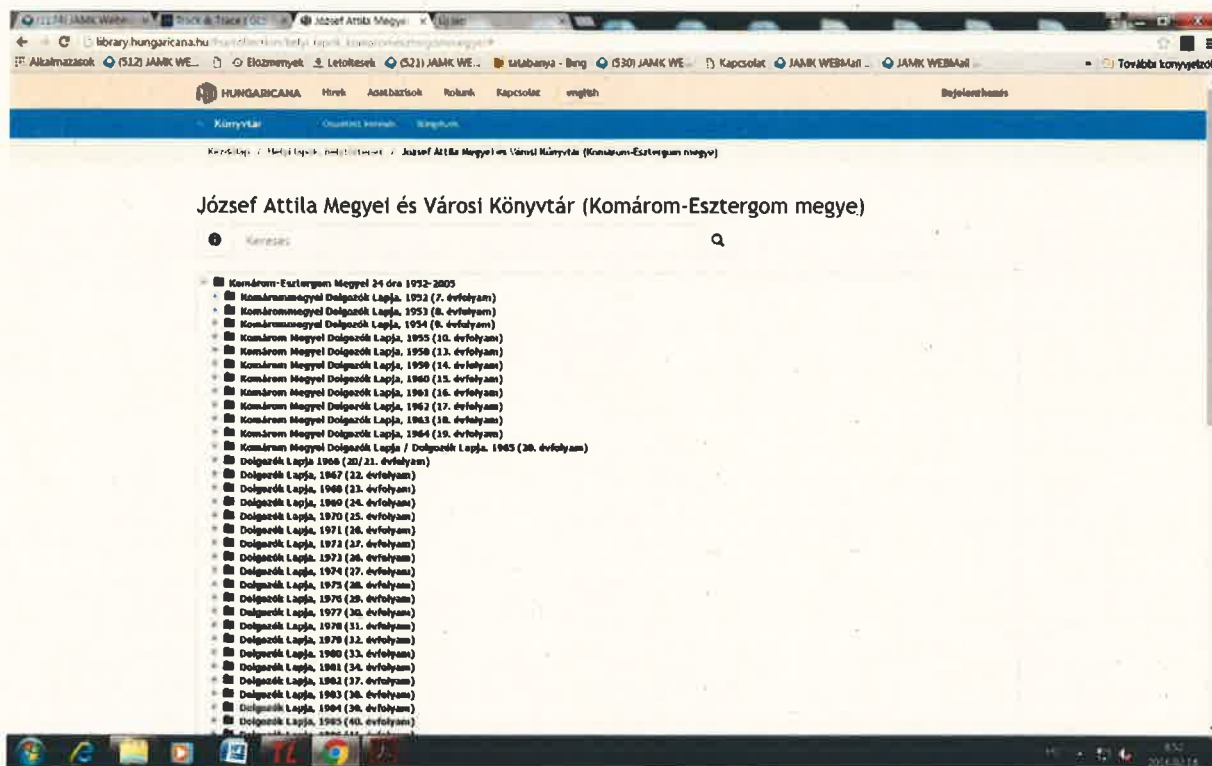
A József Attila Megyei és Városi Könyvtár a digitalizált anyagot másolatként adathordozón is megkapta az Arcanumtól, amelyet rendszergazdánk egy olvasói (nyilvános, de korlátozott hozzáférésű) számítógépre másolt fel, így hálózati probléma esetén is teljesíteni tudjuk az olvasói igényeket.

Továbbá a könyvtár honlapján is kiemelt helyet kaptak a digitalizált dokumentumok:

<http://www.jamk.hu/>

A támogatás segítségével, valamint 8 megye összefogásával olyan egységes szolgáltatást sikerült biztosítani, amely a pályázat sikeres lezárását követően sem fejeződik be, hanem az együttműködési szerződésnek megfelelően tovább folytatódik, és bővül a legfrissebb anyagokkal.

A pályázatnak köszönhetően megyénk történelmének kutatását nyilvános közzététellel az interneten biztosítottuk:
http://library.hungaricana.hu/hu/collection/helyi_lapok_komaromesztergommegye/#

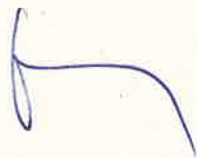
Beszámolónk megtalálható a könyvtár honlapján:

<http://www.jamk.hu/?q=hu/nka/2016>,

valamint a Hungaricana portálon egyaránt:

<http://hungaricana.hu/hu/nka-palyazati-beszamolok/>

Tatabánya, 2016. március 30.

Dr. Voit Pál
igazgató

Dr. Horváth Géza
projektvezető

MAI
LAPSZÁMUNKBAN
40
ÁLLÁSHIRDETÉST
TALÁL!

24 ÓRA

ÁRA: 185 FT. ELŐFIZETVE: 126 FT

WWW.KEMMA.HU

EGY PERCBEN

Minél előbb színpadra akart állni
ESZTERGOM Tokody Ilona Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas magyar operanékes, érdemes és kiváló művész, a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja volt a vendége a legutóbbi Könyvtári beszélgetések programorozatnak az esztergomi Helischer József Városi Könyvtárban. ▶ 5

Megállapodás vagy sztrájk
ITTHON „A sztrájk ideje akkor jön el esetünkben, ha nem tudunk megállapodni a 25 pontról a kormányval” – mondta lapunknak adott interjújában Gáló Istvánné, a Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) elnöke. ▶ 8

Keresik az 5. merénylőt
BRÜSSZEL Már egy ötödik merénylőt is keresnek a belga hatóságok, a már azonosított Khalid el-Bakraoui mellett a gyanú szerint egy másik férfi is részt vett a brüsszeli Maebek metróállomáson két nappal ezelőtt elkövetett merényletben. ▶ 9

40 évet kapott Karadzic
HÁGA Negyvenéves börtönbüntetésre ítélte első fokon Radovan Karadzic volt boszniai serb elnököt a volt Jugoszlávia területén elkövetett háborús bűnöket vizsgáló hágai Nemzetközi Törvényszék, miután bűnösnek találták. ▶ 10

Fél évszázad hírei megtalálhatók az interneten
Digitalizált 24 Óra

BUDAPEST A lapunkat is kiadó Mediaworks médiavállalat nyolc vidéki napilapjának több évtizedes archívuma érhető el immár bárki számára az interneten. A kiadó és nyolc megyei könyvtár együttműködési megállapodása alapján a lapok digitalizált oldalai a Hungaricana Könyvtárportál felületén (www.hungaricana.hu) látogathatók. A jelentős kezdeményezés a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jöhetett létre, a digitalizálást az Arcanum Adatbázis Kiadó vállalta. A nyolc újság az ötvenes években indult, s egészen a kezdetektől kerültek fel a 2000-es évekig évfolyamok. Így minden lap esetében általában mintegy ötven év híryanaga tölthető le a netről.

„A megyei napilapok az adott országrészek igazi krónikásai, így az évtizedek alatt megjelent hatalmas anyag a lehető legrészletesebben tartalmazza a megyék bő fél évszázados történelmét” hangzott el a Mediaworks részéről a konferencián. Több mint egymillió újságoldal lett néhány kattintással olvasható az interneten. MW ▶ 2

Ötvenkét sértettet károsítottak meg

TATABÁNYA A Tatabányai Járási és Nyomozó Ügyészség kisebb kárt okozó, bünszövegségben és üzletszerűen elkövetett csalás bűntette miatt vádat emelt három férfivel szemben. Az elkövetők megegyeztek abban, hogy az interneten valótlan tartalmú hirdetéseket tesznek közzé, amelyben babakocsikat, mobiltelefonokat, televíziókat és játékkonzolokat hirdetnek eladásra. A férfiak azonban a hirdetésekre jelentkező sértettek család szándékával megvesztették, mivel a bankszámlára érkező pénz felvették és magukra költötték.

Az elkövetők 52 személyt csaptak be, ennek során összesen 2.055.000 forinttal gazdagodtak. Sz. I.

Szerkesztőségünkbe látogatott Farkas Gábor ezredes, megyei rendőrfőkapitány
Vigyáznak a megyénkben lakókra

TATABÁNYA Farkas Gábor ezredes, Komárom-Esztergom megyei rendőrfőkapitány és Lakács József őrnagy, sajtófőnök látogatott el tegnap a 24 Óra és a kemma.hu szerkesztőségébe. Ficsór János főszerkesztő-kiadóvezető tájékoztatást adott a megye napilapjának és piacvezető hírportáljának működéséről, Szóts István ügyeletes lap-szerkesztő pedig megmutatta, hogy miről lehet majd olvasni a pénteki 24 Órában.

Farkas Gábort névnapja alkalmából felkoszontottuk a szerkesztőségben. A főkapitány erre úgy reagált: rendőr munkatársai pedig azokat a sofőröket ajándékozták meg

csütörtökön csokinyuszival, akik a szabályokat betartva közlekednek. Az ellenőrzés a Iúsvéti ünnepek alatt is folytatódik, céljuk első sorban az ittas vezetők kiszűrése.

Komárom-Esztergom megye területén történtek extrém bűncselekmények is, de az összes gyilkosságot felderítették. A nagy városokban, így Tatabányán garázdaságból és verekedésből van sok, a kis falvakban betörések jellemzőek, s próbálják becsapni valamelyik szolgáltató cég nevében az idős embereket. A Farkas Gáborral készült interjúnkat lapunk szombati számában olvashatják. ▶ 3

Jó reggelt!
 Vannak helyek ahová nem szívesen megy az ember, a fogászat pontosan ezen helyek közé tartozik. Mindogy hányadik alkalom, van bennünk egy félsz a helyzettel kapcsolatban. En tegnap vettem rá magam, hogy ismét ellátogassak a rendelőbe a szokásos ellenőrzésre és amint megláttam az épületet előjött bennem a tipikus emóció. Leadtam a papírom, leüttem és folyton járó lábbal vártam a hívást. Nagyjából minden rendben is volt, csak egy töméssem veszett el az éterben, amit cserélni kellett. Ahogy kiléptem az ajtón fellélegeztem, és elhangzott a fejemben a szintén megszokott mondat: „Ez miatt aggodtam ennyire?” B.R.

9 771416 865057 16071

SZERKESZTŐSÉG: E-mail: szerk.kom@mediaworks.hu
 OLVASÓSZÜGLÁLA 9-16 óráig – a vonal végén: Wágner Zsarett 34/514-041
 TERJESZTÉS 8-16 óráig – kézbesítéssel kapcsolatos problémák esetén 40/510-510
 HIRDETÉS hétfőtől csütörtökig 7.30-16 óráig, pénteken 7.30-14 óráig 34/514-020
 – ha hirdetni kíván lapunkban, ezt a számot hívja

MA 12 **HOLNAP 14**
 Naponas indul a reggel, majd fokozatosan megnövekszik a felhőzet, de eső nem várható. Délután 10-12 fokra melegsik a levegő. ▶ 13

Boldog névnapot kívánunk Iren és Irisz nevű olvasóinknak!

Tányérközel

Ettől az évtől mind a négy iskolai szünetben meleg ételhez juthatnak a hátrányos helyzetben lévő családok gyermekei – nyilatkozta az Emberi Erőforrások Minisztériumának szociális ügyekért és társadalmi felzárkózásért felelős államtitkára tegnapi sajtótájékoztaton. A kormány megvalósította a szüneti gyermekétkeztetés kiterjesztését, aminek eredményeként első alkalommal juthatnak meleg ételhez a tavaszi szünetben a rászoruló gyerekek. (MTI)

A JÓ HÍR talán még időben eljut az érintettekhez. Aztán meg kell értenünk. Majd megoldani a gyerekek asztalhoz kísérését.

F. K.

HÍREK

Kész az első mobil szálló

OROSZLÁNY A Mindszent úton átadták a volt szénosztályozó garázsoknál létesült konténer munkásszállót. A létesítmény 44 férőhelyes. Az első lakók – a tervek szerint – jövő héten költözhetnek be. A kivitelező szerint ez nemcsak a város, hanem az ország első hivatalosan létesült mobil konténer szállója is. **W. Zs.**

Tagdíjakból köszönetkért

SÁRISÁP A helyi vöröskeresztesek többek közt arról tájékoztatták legutóbbi ülésükön az önkormányzati képviselő-testület tagjait, hogy a tagdíjakból befolyt összegből fizetik az évi négy veredáson köszönetképpel kiosztott üdítő, sör és kalács árát. **F. K.**

Minden huszadi lakos nyugdíjas

OROSZLÁNY A városra vonatkozóan elkészült Humán erőforrás-fejlesztési Stratégia című munkában többek közt az szerepel, hogy minden huszadi lakos nyugdíjas. Ennek hátterében keményen ott vannak a korábbi bányászokra vonatkozó szabályozások is. **W. Zs.**

Információk napilapokból a könyvtár digitális hírlaptárában

Kereshető és kutatható

TATABÁNYA Az interneten is hozzáférhető a 24 Órában, illetve előlapjában, a Dolgozók Lapjában megjelent cikkeket. A digitális hírlaptárat a József Attila Megyei és Városi Könyvtár munkatársai pályázati forrásból készítették el, több partner közreműködésével – egy országos program részeként. A részletekbe dr. Horváth Géza könyvtáros avat be.

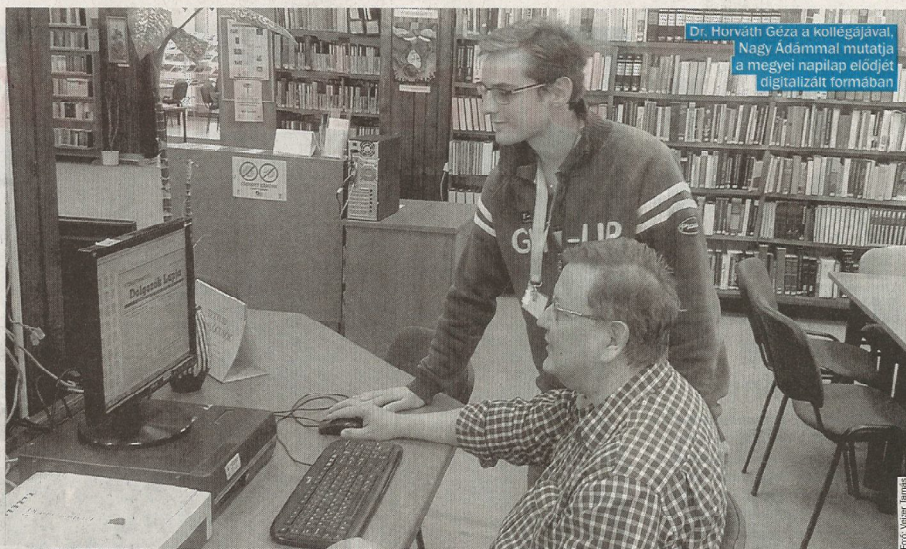
Veizer Tamás
tam.veizer@pat.tuer.tam.eliawor.ko.hu

Mi volt a hatalmas munka célja?

– Szándékunk az volt, hogy összegyűjtjük, digitalizáljuk és korszerű módon hozzáférhetővé tegyük a megyében megjelenő folyóiratokat, napl- és hetilapokat. A könyvtárnak feladata a kulturális örökség megőrzése, a helyismereti dokumentumok archiválása és közzététele, a kutatás segítése. A helyi emlékezet gondozása és ápolása. A tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár saját és a hazai digitalizálási stratégiai koncepcióval összhangban pályázott a Nemzeti Kulturális Alap támogatására, amely lehetőséget adott hosszú távú digitalizálási tervünk első jelentősebb fázisának megvalósítására. A könyvtár együttműködési megállapodást kötött a Mediaworks Regionális Kiadó Kft.-vel, mint jogtulajdonossal, amely a hozzá tartozó nyolc megyei napilap digitalizálását vállalta.

Mit jelent ez a lehetőség a megyei olvasók, az érdeklődők számára?

– A József Attila Megyei és Városi Könyvtár sikeresen digitalizálta a megyei 24 Órában és a jogelőd lapokban megjelent írásokat 1952-től 2005-ig a pályázati támogatásból. A kivitelezéssel az Arcanum Adatbázis Kft.-t bíztuk meg: a szakemberek márciusig 52 évfolyam, körülbelül 25 ezer oldal digitalizálásával készültek el. A 24 Óra oldalai több szempont alapján visszakereshetőek, így az 52 év cikkeiben kereshetünk évfolyamonként vagy akár számonként, de rákereshetünk a szerzőkre is! Jelenleg az 1952 és 2005 közötti számok csaknem teljes egészében elér-

Dr. Horváth Géza a kollégájával. Nagy Ádámmal mutatja a megyei napilap előlapjait digitalizált formában.

hetők, akár otthonról is, digitális formában. A napilap digitalizálása azonban nem áll meg ezen a ponton, 2010-ig tervezük a további feldolgozást, ami összesen 59 évfolyam 240 kötetét, vagyis 708 hónap lapszámainak szkennelését, feldolgozását jelenti.

Milyen helyi lapokat érint még a digitalizálás?

– A helytörténeti információkat a könyvtár korszerű esz-

zökkel igyekszik közelebb vinni az emberekhez, teljesíve ezzel kultúraközvetítő és formáló küldetését. Az elektronikus katalógusunkban feltárt helyismereti cikkek bibliográfiai adatait túl gyűjteményünk pótolhatatlan értékei többek között a helyi és megyei lapok hekkortűt lapszámai több évtizedre visszamenőleg. Ezek testestik meg „kollektív emlékeztetőnk.” A hagyomá-

nyos elérhetőség mellett már nélkülözhetetlen a helyismereti kutatást segítő, a helyi értékek nyilvános elérhetőségét biztosító digitális tudástárak létrehozása. A könyvtár ezért indult az NKA helyismereti vonatkozású és tematikus gyűjtemények digitalizálására kiírt pályázaton.

– További tervek?
– Készülünk további retrospektív anyagok feldolgozásá-

ra. Ide tartozik a digitális hírlaptár retrospektív részeként az 1945–1952 közötti időszak mikrofilmen lévő sajtóanyagának felmérése és közzététele. Az 1945 előtti hírlapok anyagából a megyei kiadású, valamint az egész megyét érintő lapokat összegyűjtjük, rendszerezjük és digitalizáljuk, hiszen ezek is hatalmas értéket, feltáratlan és hasznosíthatatlan információkat képviselnek. Különböző formátumokban grizzük őket.

– Hogyan érhető el a digitális példányok?

– A digitalizált napilap már hozzáférhető a library.hungaricana.hu honlapon, áprilistól azonban már saját könyvtári honlapunkon is elérhető lesz a <http://www.jamk.hu/ek/folyoirat/folyoirat1.html> címen. A nyolc megyét érintő pályázatról szó lesz még az Internet Fiesta Záró konferenciáján a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban, ahol Póré László, a Mediaworks Regionális Izzatig Igazgatója tart tájékoztatót, majd Tózsér Istváné Géczy Andrea, az egri Bródy Sándor Könyvtár igazgatója beszél részletesebben a helyi lapok digitalizációjának menetéről.

Hruscov szovjet pártfőtűtkár többször is járt a megyében

Dr. Horváth Géza szerint az 1945 előtti kiadványok is érdekesek lesznek, például a Tatabánya elődtelevíziójára vonatkozó hírek, információk, amelyek jobbra meg firtatjanak. Az elődtelevíziók közül Felsőgalán, a legpogárosultabb településen jelent meg egy helyi kiadvány, de a korabeli megyei lapban is sok információ láthat napvilágot az akkor alakuló település együtteséről. Szívnálans helyi lapok jelentek meg Esztergomban, Komáromban is, ezek feldolgozása már nem sokat várhat magára! Az elsők között a Tata-Tóvárosi Híradó számolt be az 1896-os bányanyitásra! Olyan érdekességek is fellel-

Hruscov Bábolnán 1964-ben

tők a napilapokban, mint például Hruscov 1958-as tatabányai vagy 1964-es bábolnai látogatása, a Centrum áruház megnyitása 1966-ban, az első Dózsa-kerti napok rendezvénysorozat vagy éppen a sportesernők átadása 1983-ban. Dr. Horváth Géza elmondja: azért tatabányai példákat emlit, mert a megyeszékhely most készül a Jó szerencsét! emlékv eseményeire. A könyvtár egyéb meglepetéssel is készül a jeles évfordulokra: kiadványt jelentet meg a város történetéről, amelyet gazdag helytörténeti bibliográfiával, 1947-től kezdődően történeti kronológiával egészítenek ki a szakemberek.

Négyszázzal több pert fejeztek be tavaly, mint ahány elkezdődött 2015-ben

Kiemelkedően jól teljesítenek megyénk bírói

TATABÁNYA Tavaly csaknem másfél millió új ügy indult hazánk összes bíróságán, de ennél jóval több per fejeződött be a korábban elkezdettek eredményes lezárásának köszönhetően. Egyebek mellett ezt is elmondta dr. Gyarmathy Judit, az Országos Bírói Hivatal elnökhelyettese csütörtök délelőtti a Tatabányai Törvényszéken tartott összbirosi értekezleten.

A sajtótájékoztaton szolt arról is, hogy megyénk bírói kiemelkedően jó munkát végeztek az elmúlt évben. A befejezett perek számát és az ítéletek minőségét illetően egyaránt.

Azt már dr. Csorba Ödöntől, a Tatabányai Törvényszék elnökétől tudtuk meg, hogy legbüszkébbek arra az eredményükre, amivel országos szinten a második helyre kerültek. Ez pedig nem más, mint a befejezett perek száma, ugyanis négyszázzal többet zártak le, mint amennyi elindult 2015-ben. Szólt arról is, hogy az ügyek 80 százaléka egy éven belül fejeződik be, s ez igen jó arány. Mint ahogy a két évnél régebb óta húzódók esetében az, hogy ezek számát – az eredetileg kitűzött 20 helyett – öt hánján 30 százalékkal sikerült csökkenteniük.

Dr. Gyarmathy Judit a későbbiekben kiemelte azt is, hogy központilag folyamatosan figyelemmel kísérik a több mint öt éve húzódó ügyeket, melyek döntő többsége a jogi képviselők gyakran indokolatlan indítványai miatt kerültek. Megítélése szerint az ítélezkők munkáját nehezíti a devizahiteles szerződések, továbbá a migránsokkal kapcsolatos ügyek számának drasztikus emelkedése is.

Lapunk kérdésre válaszolva az elnökhelyettes asszony elmondta még, hogy a különböző bíróságok eltérő adottsá-

gokkal rendelkeznek, így megítélésük során egy-egy konkrét időszakot vizsgálva azt is figyelembe veszik, hogy honnan indultak, s hova jutottak. Ezen szempont alapján is például-tékünk minősítette a Tatabányai Törvényszék tevékenységét, különösen a két évnél régebbi ügyek befejezésé kapcsán.

A későbbiekben határozottan állította, hogy nincs tudomásuk olyan befolyásolási kísérletekről, melyek célszelvénye a bírók lettek volna. Úgy fogalmazott, hogy az általuk meghozott ítéletekről mindenkinek lehet vé-

leménye, az a politikusokat is megilleti. Még akkor is, ha olykor nagyon kemény szavakkal mondanak bírálatot, mint például a vörösiszap katasztrófa tárgyalássorozatának végéreményével kapcsolatban. Hozzátette azt is, hogy a közelmúltban egy munkasoport már vizsgálta annak a tilalomnak a feloldási lehetőségét, hogy a bírók konkrét ügyekről nem nyilatkozhatnak. Azt mondta, hogy jelenleg az Országos Bírói Hivatal vezetői tanulmányozzák a javaslatokat, s csak később döntenek arról, hogy kezdeményezik-e az ezzel kapcsolatos szabály megváltoztatását, vagy sem.

A megbeszélésen ugyancsak jelen lévő dr. Hajdú István, az Országos Bírói Tanács sörös elnökhelyettese egyebek mellett vázolta az általa is irányított szervezet fő feladatait, majd megemlítette, hogy a felszólított bírók értekezlet, melynek a helyi lapok digitalizációjának menetéről.

Palásti